

Παγκόσμια Ημέρα Ωκεανών Γιατί η Ε.Ε. στηρίζει την καταστροφή της Μεσογείου;

Μεγάλα ψάρια κινδυνεύουν με αφανισμό, 39 αποθέματα ψαριών υπεραλιεύονται, η αλιεία του μπακαλιάρου έχει ξεπεράσει κατά 5 φορές τα αειφορικά όρια, θαλάσσιες χελώνες αλιεύονται από συρόμενα εργαλεία, ενώ ο βυθός ερημοποιείται με τεράστιο ενεργειακό κόστος. Όλα αυτά αποτελούν συνέπειες της βιομηχανικής αλιείας, η οποία λαβαίνει το μεγαλύτερο μέρος της οικονομικής στήριξης της ΕΕ στον αλιευτικό κλάδο.

Καθώς ο κόσμος γιορτάζει την Παγκόσμια Ημέρα Ωκεανών σήμερα στις 8 Ιουνίου, ο διαμεσογειακός φορέας MedReAct, ιδρυτικό μέλος του οποίου είναι το Ινστιτούτο Θαλάσσιας Προστασίας «Αρχιπέλαγος», τονίζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το παράδοξο της Ευρωπαϊκής αλιευτικής πολιτικής: “Γιατί οι οικονομικές ενισχύσεις καταλήγουν κυρίως σε αυτούς που είναι υπεύθυνοι για την καταστροφή των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και την εξάντληση των θαλάσσιων πόρων; Μήπως είναι καιρός για αλλαγή πορείας;

Μία νέα έρευνα που δημοσιεύθηκε πρόσφατα στο *Nature Ecology & Evolution* επιβεβαιώνει το ρίσκο εξαφάνισης πολλών μεγάλων ειδών ψαριών και καρχαριοειδών από τα Ευρωπαϊκά νερά. Αυτό οφείλεται τόσο στον αργό ρυθμό ωρίμανσης και αναπαραγωγής τους, όσο και στην επαγγελματική και την ερασιτεχνική αλιεία. Η ίδια έρευνα αποκαλύπτει ότι το ποσοστό των υπεραλιευμένων ιχθυοαποθεμάτων της Μεσογείου, είναι σημαντικά υψηλότερο από αυτό του Βορείου Ατλαντικού. Οι ερευνητές επιβεβαιώνουν ότι το σύνολο των 39 Μεσογειακών ιχθυοαποθεμάτων που εξετάστηκαν ήταν υπεραλιευμένα, με την αλιεία του μπακαλιάρου να ξεπερνάει κατά 5 φορές τα αειφορικά επίπεδα. Ο μπακαλιάρος είναι το υψηλότερης εμπορικής αξίας βενθικό είδος, το οποίο αλιεύεται κυρίως από μηχανότρατες και σε μικρότερη έκταση από παράκτια αλιευτικά εργαλεία.

Όμως οι επιπτώσεις της αλιείας με μηχανότρατα, της πιο διαδεδομένης βιομηχανικής αλιευτικής πρακτικής στη Μεσόγειο, δεν περιορίζεται απλώς στην εξάντληση των αποθεμάτων του μπακαλιάρου. Τα τελευταία 30 χρόνια η δυναμικότητα αυτού του αλιευτικού κλάδου έχει αυξηθεί κάθετα, ενώ καθώς μειώνονται τα ιχθυοαποθέματα, τα αλιευτικά πεδία μεταφέρονται σταδιακά σε βαθύτερα νερά, αναζητώντας νέα πολύτιμα αποθέματα όπως οι βαθύβιες γαρίδες, προκαλώντας παράλληλα μη-αναστρέψιμη υποβάθμιση στον πυθμένα. Σε άλλες περιπτώσεις στοχεύονται τα απαγορευμένα παράκτια νερά όπου προκαλείται καταστροφή παραγωγικών οικοσυστημάτων, αλλά και αντιπαράθεση με την παράκτια αλιεία.

Εκτιμάται ότι μόνο κατά το 2014, η αλιεία με μηχανότρατα βυθού στη Μεσόγειο προκάλεσε την παρεμπόδιση 20.000 θαλάσσιων χελωνών, η πλειονότητα των οποίων θανατώθηκε λόγω ασφυξίας ή τραυματισμού. Αυτή είναι μία σοκαριστική και μη-αναστρέψιμη επιβάρυνση σε πληθυσμούς προστατευόμενων θαλάσσιων ειδών. Παράλληλα, καθώς τα δίχτυα με τις μεγάλες πόρτες σύρονται στο βυθό, σαρώνουν τα πάντα στο πέρασμά τους: ψάρια, κοράλλια, σφουγγάρια και άλλα βενθικά είδη. Επίσης τα ιζήματα που εκτίθενται συνεχώς σε αυτή την πρακτική καταγράφονται να έχουν έλλειμμα οργανικής ύλης, κάτι που αποτελεί τροφή για τους βενθικούς οργανισμούς, με αποτέλεσμα ο βυθός να μετατρέπεται σταδιακά σε θαλάσσια έρημο.

Η αλιεία με μηχανότρατα βυθού αποτελεί μία μορφή αλιείας που φτωχαίνει τις θάλασσές μας, ενώ παράλληλα ενέχει μεγάλο ενεργειακό κόστος. Σύμφωνα με στοιχεία της Ε.Ε. για κάθε τόνο αλιευμάτων, οι

μηχανότρατες μεγέθους 24-40 μέτρα καταναλώνουν 4.258 λίτρα πετρελαίου, σε σύγκριση με τα 169 λίτρα που καταναλώνει ένα σκάφος γρι-γρι αντίστοιχου μεγέθους. Και παρόλα αυτά, είναι οι ίδιες οι μηχανότρατες που επωφελούνται τα μέγιστα από την οικονομική στήριξη της Ε.Ε. για τον κλάδο της αλιείας, από τις επιδοτήσεις για την αγορά καυσίμων, για τον εκσυγχρονισμό των σκαφών, αλλά και για την προσωρινή παύση της αλιευτικής δραστηριότητας, μέτρα τα οποία έως σήμερα δεν έχουν προκαλέσει ουσιαστική ανάκαμψη των ιχθυαποθεμάτων.

Για τον εορτασμό λοιπόν της Παγκόσμιας Ημέρας Ωκεανών, η Ε.Ε. και οι εθνικές κυβερνήσεις, μεταξύ αυτών και η Ελληνική, θα πρέπει να επανεξετάσουν τη χρήση των πόρων που προέρχονται από τους Ευρωπαίους φορολογούμενους, αλλά και των μέτρα που πρέπει άμεσα να ληφθούν, έτσι ώστε η Μεσόγειος Θάλασσα να μην μετατραπεί σε Νεκρά Θάλασσα.

Images: MedReAct/Francesco Cabras: <https://tinyurl.com/yc6j8zck>